

Obsah

PŘEDMLUVA	9
PODĚKOVÁNÍ	10

A. ZÁKLADY

ÚVOD	13
1. SKUPINOVÁ DYNAMIKA TERAPEUTICKÉ SKUPINY	15
1.1. Cíle a struktura skupiny	15
1.2. Normy skupiny	16
1.3. Role ve skupině	16
1.4. Koheze	18
1.5. Tenze	19
1.6. Projekce	22
1.7. Tvorba podskupin	24
1.8. Stadia vývoje uzavřené skupiny	26
1.8.1. První stadium: orientace a závislost	27
1.8.2. Druhé stadium: konflikty a protest	27
1.8.3. Třetí stadium: vývoj koheze a kooperace	28
1.8.4. Čtvrté stadium: cílevědomá činnost	29
1.8.5. Ovlivňování stadií	29
2. ORGANIZACE TERAPEUTICKÉ SKUPINY	32
2.1. Počet osob	32
2.2. Frekvence a trvání sezení; trvání terapie	33
2.3. Indikace skupinové terapie a složení skupiny	35
2.4. Příprava na skupinovou psychoterapii	38
2.5. Prostedí pro skupinová sezení	43
2.6. Zahájení skupiny a včleňování nových pacientů	44
2.7. Zásady práce skupiny	46
3. ROLE TERAPEUTA A ZPŮSOB VEDENÍ SKUPINY	48
3.1. Role aktivního vůdce	48
3.2. Role analytika	49
3.3. Role komentátora	50
3.4. Role moderátora a experta	51
3.5. Role autentické osoby	52
3.6. Jiné klasifikace	54
3.7. Koterapeuti	56
3.8. Skupina bez terapeuta	59
3.9. Účast zapisovatele a nečlenů skupiny	60

4. PRŮBĚH SKUPINOVÉHO SEZENÍ	62
4.1. Ukázky průběhu skupinových sezení	62
4.1.1. Sezení skupiny »A«	62
4.1.2. Sezení skupiny »B«	63
4.1.3. Sezení skupiny »C«	64
4.1.4. Sezení skupiny »D«	66
4.1.5. Sezení skupiny »E«	68
4.1.6. Sezení skupiny »F«	70
4.2. Klasifikace průběhu skupinových sezení	71
4.2.1. Plánovanost programu	71
4.2.2. Strukturovanost skupinového sezení	73
4.2.3. Způsob zahajování	73
4.2.4. Využívání speciálních technik	73
4.2.5. Orientace skupinového sezení	74
4.2.6. Preferované psychické procesy	74
4.2.7. Způsob ukončení sezení	75
4.2.8. Teoretická koncepce	77
5. ÚVODNÍ A POMOCNÉ TECHNIKY	78
5.1. Úvodní rozeřtání	78
5.1.1. Pohybové techniky	78
5.1.2. Fantazijní techniky	80
5.1.3. Psychoterapeutické hry	81
5.2. Pomocné techniky v průběhu sezení	82
5.2.1. Podněcování diskuse	82
5.2.2. Zaměřování na pocity a vztahy	86
5.2.3. Hraní rolí (psychodramatické techniky)	87
5.2.4. Manipulace atmosférou skupinového sezení	91
6. ORIENTACE SKUPINOVÉHO SEZENÍ	93
6.1. Biografická orientace	93
6.2. Tematická orientace	94
6.3. Interakční orientace	98
6.3.1. Nestrukturované interakční sezení	99
6.3.2. Dvojúrovňové sezení	99
6.3.3. Sezení s interakčními technikami	100
6.3.4. Hodnotící schůzka týmu za účasti členů skupiny	105
6.4. Srovnání a jiná hlediska	106
7. SPECIÁLNÍ SKUPINOVÁ SEZENÍ	109
7.1. Psychodrama	109
7.1.1. Monolog	112
7.1.2. Dvojník a alter ego	112
7.1.3. Výměna rolí	114
7.1.4. Zrcadlo	115
7.1.5. Jiné techniky	115
7.1.6. Sdílení pocitů	116
7.1.7. Varianty psychodramatu	116
7.2. Psychogymnastika	117
7.2.1. Průpravná část	118
7.2.2. Pantomimická část	119
7.2.3. Závěrečná část	122
7.3. Projektivní arteterapie	123
7.4. Muzikoterapie	128
7.5. Setkání	132
7.6. Návčik sociálních dovedností	138
7.6.1. Návčik učňování	139

7.6.2. Návik sebeprosazení	140
7.6.3. Návik řešení problémů	142
8. DRUHÝ VÝROKŮ VE SKUPINOVÉ DISKUSI	144
8.1. Výroky pacientů	144
8.1.1. Klasifikace výroků	144
8.1.2. Proporcionalita výroků	147
8.1.3. Ovlivnění výroků	149
8.2. Výroky terapeuta	150
8.2.1. Podtrhování	150
8.2.2. Vyjadřování vlastních pocitů	151
8.2.3. Shrňování a komentář	151
8.2.4. Interpretace	152
8.2.5. Poskytování informací	156
8.2.6. Dávání pokynů	157
9. ÚČINNÉ FAKTORY VE SKUPINOVÉ PSYCHOTERAPII	158
9.1. Členství ve skupině	158
9.2. Emoční podpora	159
9.3. Pomáhání jiným	159
9.4. Sebeexplorace a sebeprojevení	160
9.5. Odreagování	161
9.6. Zpětná vazba, konfrontace	162
9.7. Náhled	164
9.8. Korektivní emoční zkušenost	166
9.9. Zkoušení a návik nového chování	168
9.10. Získání nových informací a sociálních dovedností	169
9.11. Význam jednotlivých faktorů	170
 B. ZKUŠENOSTI	
ÚVOD	175
10. KROMĚŘÍŽSKÁ TERAPEUTICKÁ KOMUNITA	176
10.1. Řád a program	177
10.2. Složení skupiny	180
10.3. Terapeutická koncepce a vývoj komunity	182
11. ZKUŠENOSTI S JEDNOTLIVÝMI SLOŽKAMI SYSTÉMU	183
11.1. Pracovní činnost	183
11.2. Projektivní kreslení	185
11.3. Psychogymnastika	189
11.4. Psychodrama	191
11.5. Tematické skupinové sezení	195
11.6. Shromáždění komunity	199
11.7. Sezení s rodinnými příslušníky	203
12. ZKUŠENOSTI S ORGANIZACÍ A VELIKOSTÍ SKUPIN	209
12.1. Velká otevřená skupina	209
12.2. Dvě střední otevřené skupiny	212
12.3. Malé a střední uzavřené skupiny	214
12.4. Shrnutí zkušeností	217
13. ZPŮSOB VEDENÍ A ORIENTACE SKUPIN	220
13.1. Styl orientovaný na řešení aktuálních problémů členů	220
13.2. Styl orientovaný na genetický náhled	225
13.3. Role terapeuta	228

14. ŽIVOTOPISY A RESUMÉ PACIENTŮ	230
14.1. Životopisy	230
14.2. Resumé	233
15. DOKUMENTACE O SEZENÍCH, SKUPINÁCH A PACIENTECH	237
15.1. Záписы o skupinových sezeních	237
15.1.1. Doslovný zápis a závěrečné hodnocení	238
15.1.2. Zápis podle schématu JTIT	238
15.1.3. Neformální zápis s osobními dojmy	241
15.1.4. Zápis jako dokumentace terapeutova postupu	243
15.1.5. Zápis sezení jako součást historie skupiny	245
15.2. Epikríza skupin	249
15.3. Dokumentace o jedincích	260
15.3.1. Souhrn přijímacího vyšetření	261
15.3.2. Průběh léčení	262
15.3.3. Závěrečné zhodnocení	267
15.3.4. Výsledky bezprostřední a katamnestické	270
16. KROMĚŘÍŽSKÉ VÝZKUMY SKUPINOVÉ PSYCHOTERAPIE	275
16.1. Výzkumy efektu	275
16.2. Výzkumy procesu	278
16.3. Závěr	280
17. JISTOTY A ÚSKALÍ SKUPINOVÉ PSYCHOTERAPIE V PSYCHIATRII	281
LITERATURA	285
AUTOR	293
REJSTŘÍK	295